

Parsinavetoita tarvitaan vielä pitkään

Valmistelussa olevaa uutta eläinsuojelulakia varten tehtiin taustaselvitys siitä, mitä merkitsisi, jos Suomessa luovuttaisiin parsinavetoista kokonaan tietyn siirtymäajan puitteissa.

Tällä hetkellä Suomen maitotalous on juuri siinä siirtymäasteessa, että yli puolet maidosta tulee pihatoista. Vaikka maitotilojen lukumäärä on viime vuosina laskenut noin tuhannen tilan vuosivauhdilla, on tuotettu maitomäärä säilynyt lähes ennallaan.

Vuosittain Suomeen on tullut keskimäärin 6 000 uutta pihattopaikkaa. Laajennuksilla niitä on tullut 2010-luvulla noin 2000 paikkaa vuodessa lisää.

Uusia parsipaikkoja tuli 2000-luvun alkuvuosina vielä yli 1 000 paikkaa/vuosi lisää, mutta 2010-luvulla parsinavetoita on rakennettu vain muutama vuosittain ja paikkoja on tullut keskimäärin noin 200.

Työryhmän laskelmien mukaan parsinavetoista voitaisiin luopua kokonaan jo vuonna 2025, jos uudisrakentaminen olisi nopeaa eli yli 10 000 pihattopaikkaa vuosittain ja lehmämäärän annettaisiin las-

kea hieman nykyisestä. Jos pihattopaikkoja tulee 7 000 vuodessa ja lehmämäärän halutaan säilyvän ennallaan, niin parsinavetoita tarvittaisiin vuoteen 2034 asti.

Molemmat arviot ovat varsin optimistisia. Parsinavetat muodostavat lukumääräisesti edelleen suurimman joukon maitotiloista. Jos maitotilayrittäjä on investoinut uuteen parsinavettaan tai parsinavetan merkittävään laajennukseen 2010-luvulla, on investoinnin kestoajaksi arvioitu 20–30 vuotta eli paljon pitempään kuin työryhmän arvioissa.

On hyvin todennäköistä, että parsinavetat kielletään jossakin vaiheessa, mutta asia pitää ratkaista erittäin pitkän siirtymäajan puitteissa. Tärkeää on myös se, ettei parsinavetoissa nautoja kasvattavia syyllistetä.

Parsinavetoissa on hyvin paljon eroja keskenään. Tuotos- ja terveystietojen perusteella ei pystytä erottamaan, mikä lehmä on elänyt pihatossa ja mikä parressa. Pihatto ei ole eläinten hyvinvoinnin kannalta autuaaksi tekevä vaihtoehto, sillä pihatoissa on myös omat ongelmansa erityisesti sorkkaterveysten kannalta.

Eläinten pelastamisen harjoittelu kannattaa

Kotieläintiloilla tapahtuu vahinkoja eläinten kanssa, vaikka niitä kuinka yrittäisi ennaltaehkäistä.

Pelästyessään tai joutuessaan nahiste-luun toisen eläimen kanssa eläin saattaa tehdä jotain yllättävää. Laitumille on taloudellisesti mahdotonta tehdä täysin varmoja aitoja, joten nautojen, lampaiden, vuohien ja hevosten karkailu on lähes väistämätöntä. Myös ulkoilevat siat ja siipikarja saattavat karata aitauksistaan.

Kaikkein tavallisin pelastusoperaatio maataloilla on uponneen naudan pelastaminen joko pehmeästä maasta, ojasta tai muusta vesistöistä. Toinen valitettavan usein toistuva tapahtuma on eläimen joutuminen lietekuiluun tai -säiliöön. Kaikkein hankalin pelastustapahtuma on kotieläinrakennuksen tulipalo.

Vaikka onnettomuuksien ennaltaehkäisy olisi tehty hyvin, kannattaa pelastamistilanteita harjoitella etukäteen ja mie-

lellä mahdollisimman aidosti. Eläimen kuljettaminen poikkeusreittiä pitkin ulos rakennuksesta on varsin nopeasti kokeiltu ja saattaa paljastaa heti mahdolliset ongelmapaikat. Tosipaikan tullen harjoittelusta on iso apu.

Pentti Törmä

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 6** Saksan EuroTier kansainvälisempi kuin koskaan aiemmin
- 18** KoneAgrian ja Tampereen Konemessujen uutuudet kotieläintiloille
- 26** Eläinten pelastamiseen on kehitetty uusia menetelmiä ja tuotteita
- 32** Parikymmentä pohjalaistuottajaa perusti yhteisen pienteurastamon
- 35** Suomessa toimii yli 60 teurastamoa, suurin osa niistä on pienyrityksiä
- 40** Kuluttaja voi vaatia eläimille hyviä oloja, mutta liian harva haluaa maksaa siitä

Nautakarja

- 30** Farm Test: Hiehojen koko kasvaa; parret kannattaa mitata ja säätää
- 46** Parsinavetat tiukan keskustelun aiheena eläinsuojelulain uudistuksessa

Sika

- 14** EuroTier esitteli paljon uutuuksia sikatuotantoon
- 40** Emakoiden kiihotusruokinnalla tavoitellaan isompia pahnueita

Kolumnit

- 17** Yrittäjäkolumni, Martin Ylikännö: Yömaitoa ja merkkituotteita
- 25** Maria Tirkkonen: Tuotosseurannan tiedot tehokkaampaan käyttöön
- 29** Esko Viholainen: Parhaat neuvot – ikinä
- 45** Hyvinvointikolumni, eläinsuojeluasiamies: Liikkuminen kuohuttaa kehoa ja mieltä

Vakiopalstat

- 5** Maailman tautitilanne
- 50** Kotieläintuotannosta tutkittua
- 52** Uutisia ja uutuuksia
- 54** Hintaseuranta
- 56** Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuvat: Tuulia Nelimarkka
ja Raimo Lietsala